

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	5,6

МОДЕЛЮВАННЯ ПЛАСТИЧНОЇ ФОРМИ КОСТЮМА (МПФК)

Семестри 5, 6 (2024-2025 р. н.)

Викладач	Гасем Аміна Мерзаківна
E-mail	aminagasem515@gmail.com
Заняття	за розкладом
Консультації	в день занять за розкладом
Телефон	+380953199086 (Telegram)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи у робочі дні. Умови листування наступні: 1) в *темі* листа необхідно обов'язково зазначити назву дисципліни (МОНДПР); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) надіслані файли необхідно підписувати таким чином: *прізвище_завдання (номер або тема)*. Слід враховувати розширення: текст – *doc, docx*, ілюстрації – *jpeg, pdf*. Усі роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача у визначений ним термін. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, та консультування з викладачем повинні відбуватися виключно у визначені дні та години. За бажанням і зі спільної згоди, можна пропонувати інші форми листування або дистанційного спілкування, окрім листування через E-mail, Telegram, Viber тощо.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна базується на таких дисциплінах нормативної частини ОПП як «Формоутворення» «Конструювання швейних виробів», «Технічне моделювання»

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни «Моделювання пластичної форми костюма» полягає в одержанні теоретичних знань та практичних навичок по створенню макетів художньо-виразної форми одягу із різноманітних текстильних матеріалів методами і прийомами макетування. Задачі

дисципліни – оволодіння методами та прийомами моделювання і макетування одягу та вміння застосовувати отримані знання в проектній діяльності. На практичних заняттях студенти набувають навички макетування в різних техніках та орієнтуючись на різні формотворчі задачі, реалізують потім це в своїх проектах.

Дисципліна забезпечує наступні компетентності:

СК 2 — здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну;

СК6 — здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями);

СК 10 — здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

Програмні результати навчання:

ПРН10 визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.

ПРН 11 розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни полягає в одержанні теоретичних знань та практичних навичок по створенню макетів художньо-виразної форми одягу із різноманітних текстильних матеріалів методами і прийомами макетування.

Дисципліна вивчається протягом 5 та 6 семестрів на 3 курсі (10 кредитів ECTS, 300 навчальних години, в тому числі 150 годин — аудиторні практичні заняття та 150 годин — самостійна робота студентів), складається з 5 змістовних модулів (35 тем).

Змістовний модуль 1. Макетування базових форм одягу

Тема 1. Вступ до макетування. Ознайомлення з інструментами, основними техніками.

Розмітка манекена

Тема 2. Макетування базової форми ліфа та вшивного рукава

Тема 3. Макетування базової форми спідниці

Тема 4. Макетування комірв

Тема 5. Макетування модельних рукавів

Тема 6. Макетування корсету

Змістовний модуль 2. Розробка ускладнених форм одягу прийомами драпірування

Тема 7. Драпірування ліфів в техніці «Коса»

Тема 8. Драпірування ліфу з суцільнокроєною бретеллю

Тема 9. Драпірування прийомів «Перехват»

Тема 10. Драпірування складок по косій

Тема 11. Драпірування спідниць

Тема 12. Екзаменаційна тема: розробка виробу за джерелом натхнення визначеної форми прийомами макетування

Змістовний модуль 3. Моделювання і макетування складних форм одягу

Тема 13. Прийоми спіралеподібного крою

Тема 14. Суцільнокроєний відлітний елемент

Тема 15. Глибинний елемент

Тема 16. Прийом морфологічної трансформації «Акордеон»

Тема 17. Геометрична надбудова

Тема 18. Спіралеподібні складки

Тема 19. Суцільнокроєний бант на ліфі

Тема 20. Конструктивне драпірування

Тема 21. Прийоми скульптурування складками

Тема 22. Прийоми скульптурування флористичних мотивів

Тема 23. Екзаменаційна тема: розробка дизайну макету сукні за авторською концепцією

Змістовний модуль 4. Розробка зразків фактур, виконаних у базових техніках та авторській інтерпретації

Тема 24. Вступ. Фактури в дизайні одягу. Базові фактурні техніки.

Тема 25. Суцільнокроєні фактури з текстильних матеріалів

Тема 26. Нашивні фактури з текстильних матеріалів

Тема 27. Вшивні фактури з текстильних матеріалів

Тема 28. Плетені фактури з текстильних матеріалів

Тема 29. Прорізні фактури з текстильних матеріалів

Тема 30. Об'ємні фактури з текстильних матеріалів

Змістовний модуль 5. Використання фактурного макетування в дизайні одягу

Тема 31. Природні фактури як джерело творчості в дизайні одягу

Тема 32. Реалізація текстильних фактур на основі обраної природної фактури (варіанти)

Тема 33. Макетування форми костюма заданої геометричної форми прийомами фактурного формоутворення. Основні положення

Тема 34. Розробка форми одягу заданої геометричної фігури засобами фактурного макетування (варіанти)

Тема 35. Екзаменаційна тема: розробка макету дизайну виробу з використанням технік фактурного макетування

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом демонстрації майстер-класів від викладача та виконання практичних робіт студентами. Лекційні та семінарські заняття не передбачені. Самостійна робота студентів полягає у пошуку власної авторської інтерпретації прийому макетування чи фактури та доопрацюванню практичного завдання. Додаткові індивідуальні завдання можуть бути пов'язані з експериментальним пошуком більш вдалого формотворчого рішення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Відео-послідовність виконання різних технік макетування, представлені викладачем на платформі Instagram @school_fashion_ksada

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ:

https://instagram.com/school_fashion_ksada?igshid=Yzg5MTU1MDY=

Всі додаткові матеріали можна переглянути за умови приєднання до чату групи в Telegram

НЕОБХІДНІ МАТЕРІАЛИ:

Манекен; тканина – бязь сурова щільністю 120-140 г/кв.м — від 20 м; ножиці закрійні та різачок; голки та нитки; булавки кравецькі з петелькою, плоскі; маркер чи терморучки для ткинини; папір для лекал; стрічка для розмітки манекена; лінійки, одна обов'язково з прямим кутом; магнітний браслет для булавок або подушка для булавок (м'яка або магнітна); блокнот та ручка/олівець для записів та зарисовок. Окремо необхідно передбачити місце для фотографування готових робіт з нейтральним фоном та вміння робити достатньо якісні фото на телефон або фотокамеру.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час демонстрації викладачем майстер-класу необхідно зберігати тишу та вимкнути гучність телефонів. За необхідності студент має просити дозволу вийти з аудиторії. Вітається авторська інтерпретація теми заняття, якщо вона аргументована та студент може довести свою точку зору.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропуски занять без поважних причин недопустимі (причини пропуску мають бути підтвержені). Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті представити виконану роботу. Під час дистанційної форми навчання присутність на занятті зараховується лише при постійно увімкненій камері. Якщо камера студента вимкнена, то заняття вважається пропущеним. Не допускається відвідування студентом занять з іншою підгрупою.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах: доповідях, проєктних розробках, рефератах, повідомленнях тощо). Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг і оцінку роботи студента. У разі вияву плагіату – копіювання чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» (<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ З КУРСУ (відповідно до розкладу) І РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Дата	Те ма	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
5 семестр: 90 годин – аудиторні практичні заняття						
Змістовний модуль 1. Макетування базових форм одягу						
	1	практика	Вступ до макетування. Ознайомлення з інструментами,	2	робота над розміткою манекену	2

За розкладом			основними техніками. Розмітка манекена			
	2	практика	Макетування базової форми ліфа та рукава вшивного	2	макет ліфу та рукава	2
	3	практика	Макетування базової форми спідниці	2	макет спідниці	2
	4	практика	Макетування комірв	4	макети 5 видів комірв (стійка, відкладний, хомут, водоспад, англійський)	4
	5	практика	Макетування модельних рукавів	4	макети рукавів «крапля», «коло», «коса», «троянда»	4
	6	практика	Макетування корсету	4	макет корсету	4
Змістовний модуль 2. Розробка ускладнених форм одягу прийомами драпірування						
За розкладом	7	практика	Драпірування ліфів в техніці «Коса»	4	макет ліфу «коса»	4
	8	практика	Драпірування ліфу з суцільнокроєною бретеллю	4	макет ліфу з суцільнокроєною бретеллю	4
	9	практика	Драпірування прийомів «Перехват»	4	макет ліфу з прийомом «перехват»	4
	10	практика	Драпірування складок по косій	4	макет ліфу з драпіровкою по косій	4
	11	практика	Драпірування спідниць	4	макети спідниць - 3 варіанти	4
	12	практика	Екзаменаційна тема: Розробка виробу за джерелом форми прийомами	4 (42)	макет виробу + презентація роботи (фото, відео, буклет)	4 Рейтинг
Змістовний модуль 3. Моделювання і макетування складних форм одягу						
За розкладом	13	практика	Прийоми спіралеподібного крою	4	макет ліфу зі спіралеподібним кроєм	4
	14	практика	Суцільнокроєний відлітний елемент	4	макет ліфу з суцільнокроєним відлітним елементом	4
	15	практика	Глибинний елемент	4	макет ліфу з глибинним елементом	4
	16	практика	Приєм морфологічної трансформації «Акордеон»	4	макет ліфу з прийомом морфологічної трансформації	4
	17	практика	Геометрична надбудова	4	макет ліфу з геометричною надбудовою	4

	18	практика	Спіралеподібні складки	4	макет ліфу зі спіралеподібними складками	4
	19	практика	Суцільнокроєний бант на ліфі	4	макет ліфу із суцільнокроєним бантом	4
	20	практика	К о н с т р у к т и в н е драпірування	4	макет ліфу з конструктивним драпіруванням	4
	21	практика	Прийоми скульптурування складками	4	макет сукні з прийомами скульптурування складками	4
	22	практика	Прийоми скульптурування флористичних мотивів	4	макет сукні з прийомами скульптурування флористичних мотивів	4
	23	практика	Екзаменаційна тема: розробка дизайну макету сукні за концепцією	8	макет сукні+презентація роботи (фото, відео, буклет)	4 Екзамен аційний перегляд
6 семестр: 60 годин – аудиторні практичні заняття Змістовний модуль 4. Розробка зразків фактур, виконаних у базових техніках та авторській інтерпретації						
За розкл адам	24	практика	Вступ. Фактури в дизайні одягу. Базові фактурні техніки.	2		2
	25	практика	Суцільнокроєні фактури з текстильних матеріалів	4	3 зразка суцільнокроєних фактур 20x20	4
	26	практика	Нашивні фактури з текстильних матеріалів	4	3 зразка нашивних фактур 20x20	4
	27	практика	Вшивні фактури з текстильних матеріалів	4	3 зразка вшивних фактур 20x20	4
	28	практика	Плетені фактури з текстильних матеріалів	4	3 зразка плетених фактур 20x20	4
	29	практика	Прорізні фактури з текстильних матеріалів	4	3 зразка прорізних фактур 20x20	4
	30	практика	Об'ємні фактури з текстильних матеріалів	4	3 зразка об'ємних фактур 20x20	4
Змістовний модуль 5. Використання фактурного макетування в дизайні одягу						
За розкл адам	31	практика	Природні фактури як джерело творчості в дизайні одягу	2		2
	32	практика	Реалізація текстильних фактур на основі природньої (варіанти)	4	2 варіанти трансформації природнього джерела з флорф і фауни в текстильну фактуру та макет виробу (з аналізом та графічною стилізацією)	4

	33	практика	Макетування форми костюма заданої геометричної форми прийомами фактурного формоутворення. Вступ. Основні	4		4
	34	практика	Розробка форми одягу заданої геометричної фігури засобами фактурного макетування (варіанти)	8	3 варіанти реалізації заданої форми різними прийомами фактурного макетування	10
	35	практика	Екзаменаційна тема: Розробка макету дизайну виробу з використанням технік фактурного макетування	12	макету дизайну виробу з використанням технік фактурного макетування за природним джерелом натхнення + презентація роботи (фото)	10
						Екзаменаційний перегляд

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Семестр / змістовний модуль	Розподіл балів
5 семестр	
Змістовний модуль 1. (Теми 1-6)	20 балів
Змістовний модуль 2. (Теми 7-12)	20 балів – рейтинговий перегляд
Змістовний модуль 3. (Теми 13-23)	40 балів
Екзаменаційний перегляд –	20 балів
	Всього: 100 балів
6 семестр	
Змістовний модуль 4. (Теми 24-30)	40 балів – рейтинговий перегляд
Змістовний модуль 5. (Теми 31-35)	40 балів
Екзаменаційний перегляд –	20 балів
	Всього: 100 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A+	98-100	Студент в повному обсязі опанував матеріал курсу, вчасно та якісно виконав усі практичні завдання та надав додаткові матеріали та приклади за відповідними темами. Відповів на додаткові запитання. Розширив роботу до рівня тез до конференції, підготував наукову публікацію або виступив з доповіддю на науковій конференції за темою дисципліни.
A	95-97	Студент регулярно працював і у повному обсязі опанував матеріал теоретичного курсу, якісно виконав усі практичні завдання, надав додаткові матеріали за відповідними темами. Відповідно до вимог побудував структуру теоретичного дослідження та якісно його оформив.
A-	90-94	Студент у повному обсязі опанував матеріали курсу з усіх тем, в цілому на достатньо якісному рівні виконав практичні завдання. Їх подача акуратна, без помилок. Однак, студент не досяг суттєвої новизни у використанні методів та засобів дослідження, припустився незначних помилок у формулюваннях.
B	82-89	Студент в цілому добре опанував запропоновані матеріали теоретичного курсу, отримав необхідні знання та навички науково-дослідницької роботи, виконав у повному обсязі практичні завдання, але зробив декілька незначних помилок.
C	75-81	Студент в цілому опанував запропоновані матеріали теоретичного курсу, отримав певні знання та навички науково-дослідницької роботи, в цілому, виконав практичні завдання, але не проявив наукової наполегливості і творчого підходу при вирішенні проблемних питань, припустився кількох суттєвих помилок (зокрема, недостатньо розкрита обрана тема, відсутні переконливі обґрунтування її актуальності тощо).
D	64-74	Студент не в повному обсязі опанував матеріали теоретичного курсу, не опрацював ряд тем через пропуск занять. Його практичні роботи виконані на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуваннями та загальний низький рівень дослідження.
E	60-63	Студент не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем теоретичного і практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, виконані завдання мають значну кількість суттєвих недоліків і помилок. У цьому випадку для отримання оцінки необхідна додаткова робота по виконанню всіх завдань дисципліни відповідно до програми курсу і повторна перездача.
FX	35-59	Пропуски рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Під час заліку студент може отримати від 1 до 10 додаткових балів, зокрема, за публікацію в студентських наукових виданнях або за участь в наукових студентських конференціях. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

На заняттях викладач рекомендує додаткові джерела за фахом з кожної окремої теми.

Основна література:

1. Гайдук Л.М., Васильєва І.В. Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення одягу. К.: КНУТД, 2008. 129 с.
2. Гасем А. МЕТОД МАКЕТУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ НАВЧАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ. М-и II МНПК «Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу стратегії розвитку». (25–26 листопада 2022 р.), м. Одеса. Ч. 2. – Львів – Торунь : LihaPres, 2022. С. 301-303.
3. Гасем А.М. Драпірування як метод формоутворення та творчий етап навчального процесу. Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць. Культура та мистецтво. 2023. Вип. 29–30. С. 155–163. DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.29-30.18>
4. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма. Навчальний посібник. 2-е вид., - К.:Арістей, 2008. – 340 с.
5. Attardi D. Fashion moulage technique: a step by step draping course. Barcelona: Promopress, 2019. 192 p.
6. Abling B., Maggio K. Integrating Draping, Drafting and Drawing. New York: Fairchild Books, 2019. 240 p.
7. Wolff Colette. The Art of Manipulating Fabric. New York: Krause Publikations, 2000. 290 p.
8. Drudi, E. Wrap & Drape Fashion / E. Drudi. – Amsterdam: Pepin Press, 2007. – 232 p.
9. Donnanno A. Fashion Patternmaking Techniques. Haute couture [vol.1]. Promopress.- Hoaki Books,S.L.Barcelona,, Spain, 2017 – 256 p.
10. Donnanno A. Fashion Patternmaking Techniques. Haute couture [vol.2]. Promopress.- Hoaki Books,S.L.Barcelona,, Spain, 2021 – 200 p.
11. Duburg A. Draping – Art and craftsmanship in fashion design / A. Duburg. Arnhem: Artez Press, 2014. – 248 p.
12. Kiisel, K. Draping: The Complete Course. London: Laurence King Publishing, 2013. - 320 p.
13. Kiisel, K. Advanced Creative draping. London: Laurence King Publishing, 2022. - 256 p.
14. Small A. Textile Artist: Layered Cloth. The Art of Fabric Manipulation. Wellwood: Search Press, 2017. 144 p.
15. Tomoko N. Pattern Magik. London: Laurence King Publishing, 2005. 96 p.
16. Tomoko N. Pattern Magic 2. London: Laurence King Publishing, 2007.104 p.
17. Tomoko N Pattern Magic 3. London: Laurence King Publishing, 2014. 100 p.
18. Tomoko N. Stretch fabrics. London: Laurence King Publishing, 2010. 104 p.